

Lietuvos Respublikos Seimo audito
komitetui

El. paštu aurita.buragiene@lrs.lt

2025-07- Nr.

Į 2025-05- Nr. 141-P-14

Lietuvos Respublikos valstybės kontrolė

El.paštu info@valstybeskontrolė.lt

DĖL INFORMACIJOS PATEIKIMO

UAB ILTE (toliau – ILTE), atsakydama į Lietuvos Respublikos Seimo audito komiteto raštą Nr. 141-P-14, teikia prašytą informaciją:

1.3. Atkreipiant dėmesį į tai, kad, kaip nurodoma Ataskaitoje, pinigai finansinėms priemonėms skiriami UAB ILTE prašymu, o tarp pinigų gavimo ir sutarčių su galutiniais naudos gavėjais pasirašymo gali praeiti ir keli mėnesiai, tuomet UAB ILTE šiuos laikinai laisvus pinigus investuoja į terminuotus indėlius ir vertybinius popierius, taip gaudama finansinę naudą bendrovei, o toks bendrovės finansavimo būdas neskatina UAB ILTE veikti aktyviai ir rezultatyviai, nes sudaro galimybes bendrovei nebeieškoti naujų pajamų šaltinių ir neskatina jos savarankiškai užsidirbti pajamų, taip pat pabrėžiant, kad šie laikinai laisvi pinigai tuo laikotarpiu negali būti panaudoti kitiems valstybei svarbiems tikslams arba sukurti finansinę naudą valstybei, ir siekiant efektyvesnio valstybės pinigų panaudojimo, prašyti Finansų ministerijos sistemiškai įvertinti galimybę pinigus finansinėms priemonėms UAB ILTE pervesti tik tuomet, kai yra pasirašytos sutartys su galutiniais naudos gavėjais.

Klausimas adresuotas Finansų ministerijai, tačiau pateikiame ir ILTE atsakymą:

ILTE: Atkreipiame dėmesį, kad ILTE valdo atskirų asignavimų valdytojų (ministerijų) lėšas, kurios skiriamos ir gali būti naudojamos pagal biudžeto asignavimus ir finansinių priemonių įgyvendinimą reguliuojančių teisės aktų nuostatas tik konkrečiai numatyta paskirčiai. Asignavimų valdytojų ir ILTE sudaromose fondų fondų sutartyse numatoma, kad laisvos lėšos valdomos, atsižvelgiant į Finansų ministro patvirtintą laikinai laisvų lėšų valdymo aprašą.

Gaunamos lėšos nukreipiamos kaip numatyta finansavimo programose, tačiau jos klientus pasiekia palaipsniui. Kadangi pasirašius finansavimo sutartis su klientais, lėšos yra išmokamos dalimis, klientams tuo metu neišmokėtos lėšos atsakingai įdarbinamos. Be to, nemaža dalis ILTE priemonių teikiama per finansavimo partnerius – valdydami rizikas, ne visas lėšas jiems išmokame iš karto – tam tikrą dalį privalome rezervuoti, kad galėtume įvykdyti mokėjimus, kai finansavimo partneriai jų pareikalaus.

Suprantant poreikį lanksčiau dirbti su atskirų asignavimų valdytojų lėšomis, praėjusių metų vasarą buvo inicijuotas atitinkamas NPB įstatymo pakeitimas. Tikimės, kad pasiūlyti pakeitimai bus patvirtinti, ir bus sudaryta galimybė fondų fonduose esančias lėšas persikirstyti tarp atskirų ministerijų įgyvendinamų finansinių priemonių, t. y., kiek įmanoma neberibojant jų naudojimo pagal konkrečią ministeriją.

Konkrečių finansinių priemonių kriterijai derinami su asignavimų valdytojais. Nuo šių kriterijų priklauso ir tai, kiek daug klientų juos atitiks, kaip greitai lėšos galės būti suteiktos klientams. Kol lėšos dar nėra pasiekusios klientų arba yra grįžę iš įgyvendinamų priemonių ir dar nepasiekė kitų klientų, jos atsakingai investuojamos, siekiant efektyvaus lėšų valdymo.

1.4. Akcentuojant Ataskaitoje konstatuotus faktus, kad finansinių priemonių gavėjų skolų administravimas turi trūkumų, todėl būtina užtikrinti, kad skolų išieškojimas ir administravimas būtų taikomi nuosekliai ir laiku, prašyti UAB ILTE nedelsiant suplanuoti vidaus auditus bei numatyti papildomas vidaus kontrolę stiprinančias priemones finansinių priemonių gavėjų skolų administravimo srityje.

ILTE: 2025 m. vidaus audito metiniame plane numatytas Probleminių aktyvų iki 90 dienų priežiūros vidaus auditas. Jo metu bus vertinamas vidinis procesas, monitoringo veiksmai, savalaikis tolimesnių sprendimų priėmimas bei kiti susiję rizikos valdymo ir vidaus kontrolės tinkamumo ir efektyvumo aspektai. Šis auditas bus atliekamas ketvirtąjį metų ketvirtį.

1.5. Pabrėžiant, kad UAB ILTE finansinių priemonių paraiškas vertino ilgiau, nei nustatyta finansinių priemonių aprašymuose, nes remiantis penkių finansinių priemonių paraiškų vertinimo duomenimis, visose priemonėse auditoriai identifikavo leidžiamo paraiškos vertinimo termino viršijimą nuo 2 iki 100 proc. paraiškų vertinimo atveju, be kita ko, atkreipiant dėmesį į tai, kad dėl paraiškos vertinimo stabdymo, kai UAB ILTE pareiškėjų prašo patikslinti pateiktus duomenis ar pateikti papildomą informaciją, bendra paraiškos vertinimo trukmė gali užsitęsti 3 mėn. ir daugiau, prašyti UAB ILTE:

a) maksimaliai skaitmenizuoti / automatizuoti esamas ir naujas finansines priemones, taip trumpinant finansinių priemonių paraiškų vertinimo procesą, efektyvinant šiam procesui reikalingų duomenų kiekių tvarkymą ir paprastinant šių paraiškų administravimą;

ILTE: Šiuo metu yra rengiama išsami IT strategija, kuria siekiama maksimaliai skaitmenizuoti finansinių priemonių paraiškų vertinimo, duomenų tvarkymo ir administravimo procesus. Darbus koordinuoja naujai suburta IT komanda, kuri įvertinusi esamą situaciją, dėlioja aiškų planą, kaip įgyvendinti skaitmeninę transformaciją tiek trumpuoju, tiek ilguoju laikotarpiu.

Skaitmeninė transformacija yra numatyta ir įtvirtinta ILTE (ilgalaikėje strategijoje), todėl finansinių priemonių administravimo efektyvinimas – vienas iš prioritetų. Įgyvendinant reikšmingus IT srities pokyčius, nacionalinis plėtros bankas stiprina procesinį valdymą ir siekia pilnos vidinių procesų skaitmenizacijos. Skaitmenizuotos finansinės priemonės, integruotos informacinės sistemos ir vieno langelio principo taikymas leis klientams pateikti paraiškas lengviau, greičiau ir saugiau. Tai sumažins būtinybę teikti pakartotinius dokumentus, leis skaitmenizuoti vertinimo procesus ir paslaugas teikti operatyviau.

Šiuo metu atliekama IT sistemų ir duomenų architektūros analizė, diegiamas duomenų sandėlis, atliekamas paraiškų sistemos, klientų savitarnos bei CRM sistemų diegimo vertinimas.

b) iki kol bus skaitmenizuotos / automatizuotos finansinės priemonės, užtikrinti, kad būtų sutelktas pakankamas personalo, atliekančio finansinių priemonių paraiškų vertinimą, skaičius, taip pat numatyti periodinį personalo kompetencijos kėlimą su paraiškų vertinimu susijusiose atitinkamose srityse.

ILTE: Pereinamoju laikotarpiu, iki kol bus įgyvendinti visi numatyti skaitmenizavimo sprendimai, yra užtikrinamas pakankamas finansinių priemonių paraiškų vertinimą atliekančio personalo skaičius. Taip pat numatytas periodinis darbuotojų kompetencijų stiprinimas.

1.6. Atkreipiant dėmesį į tai, kad, kaip nurodyta Ataskaitoje, 62 proc. (3 271,6 mln. Eur iš 5 311,8 mln. Eur) lėšų dar nepaskirstyta įgyvendinamų finansinių priemonių galutiniams naudos gavėjams, prašyti UAB ILTE didinti finansinių priemonių prieinamumą stiprinant jų sklaidą, taip pat užtikrinti periodinius praktinius mokymus ir nuolatinę ekspertinę pagalbą pareiškėjams finansavimo galimybių, paraiškų rengimo ir kitais susijusiais klausimais.

ILTE: Pažymėtina, kad per 2025 m. pusmetį greta įprastinių viešinimo veiksmų (pranešimų žiniasklaidai, straipsnių, radijo laidų, komunikacijos internete ir naujienlaiškių), Bendrovės atstovai apie Bendrovės veiklą ir klientams siūlomas priemones pasisakė daugiau nei 70 renginių, skirtų verslo tikslinėms auditorijoms visoje Lietuvoje, įskaitant susitikimą su finansavimo partneriais, užtikrinant, kad jie turėtų visą reikiamą informaciją apie ILTE galimybes verslo ir žemės ūkio klientams. Taip pat Bendrovė konsultavo daugiau kaip 75 įmones ar asmenis laikinuosiuose klientų aptarnavimo biuruose Kaune, Klaipėdoje, Šiauliuose, Panevėžyje, Alytuje. Siekiant užtikrinti kuo daugiau aiškumo klientams apie atskiras ILTE siūlomas priemones, bendrovė inicijavo 9 internetinius seminarus (webinarus), kurių metu

buvo pristatyti atskirų priemonių reikalavimai, atsakyta į interesantų praktinius klausimus dėl aprašuose esančių reikalavimų, reikiamų dokumentų ir pan. Esame suinteresuoti ir toliau siekti efektyvaus informavimo apie ILTE galimybes klientams.

Generalinis direktorius

Dainius Vilčinskas

Raštą rengė:
Laura Šukaitė, tel. nr. +370 682 63477, el. p. laura.sukaite@ilte.lt